

QUICKSCAN CLUSTER 6

Schouw voor beschermde flora en fauna

QUICKSCAN CLUSTER 6

Schouw voor beschermde flora en fauna

Opdrachtgever:

Gemeente Amsterdam
De heer R. Molenaar

Projectnummer : P18269
Datum : 8 november 2018

Projectleider : P.M.A. van der Wielen
Controle : B. Stoffer
Paraaf :

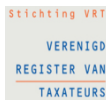
Postbus 36233
1020 ME AMSTERDAM
Telefoon: 06-50523935
E-mail: info@groenadviesamsterdam.nl

INHOUDSOPGAVE :

1	INLEIDING	3
2	ONDERZOEKSGEBIED.....	4
2.1	Ligging projectgebied	4
2.2	Relatie met beschermde gebieden	5
2.3	Gebiedsbeschrijving	6
3	WAARNEMINGEN FLORA EN FAUNA.....	13
3.1	Literatuurstudie.....	13
3.2	Huidige waarnemingen.....	14
4	CONSEQUENTIES WAARNEMINGEN.....	16

1 INLEIDING

Het noordwestelijke deel van het Nelson Mandelapark, het deel rond het Bijlmer sportcentrum, is aangewezen als locatie voor woningbouw. Om de wettelijk vereiste zorgplicht te betrachten in het kader van de wet Natuurbescherming, is opdracht gegeven vooraf een quickscan uit te voeren naar mogelijke knelpunten tussen het voorliggende plan en genoemde wet.

Het onderzoek is in de vorm van een quickscan uitgevoerd. Hierbij is het terrein tijdens een veldbezoek beoordeeld op de natuurwaarden die tevens fotografisch zijn vastgelegd. Aan de hand van deze informatie, de waargenomen soorten/sporen en onze jarenlange ervaring is een biotoopanalyse opgesteld met daarin een inschatting van de te verwachten aanwezige beschermde dieren- en plantensoorten.

Op basis van de soortenlijst met beschermde soorten en een overzicht van de uit te voeren werkzaamheden, geven we aan waar knelpunten te verwachten zijn. Daarna is aangegeven of deze van invloed zijn op de voorgenomen werkzaamheden, of het noodzakelijk is om een ontheffing aan te vragen, of nader onderzoek noodzakelijk is en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

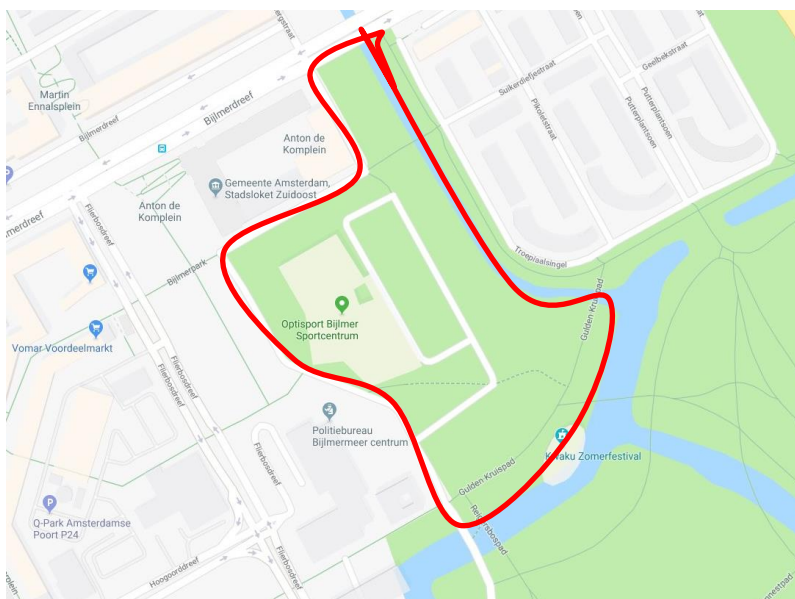
2 ONDERZOEKSGBIED

2.1 Ligging projectgebied

Het onderzoeksgebied ligt in Amsterdam Zuidoost in de kruising Bijlmerdreef – Flierbosdreef rond het Bijlmer Sportcentrum.

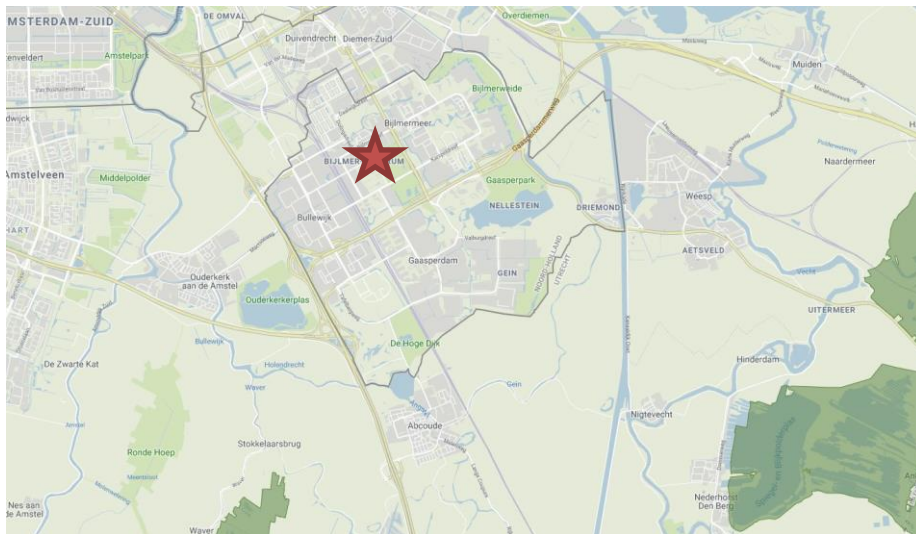

Ligging onderzoeksgebied in de regio

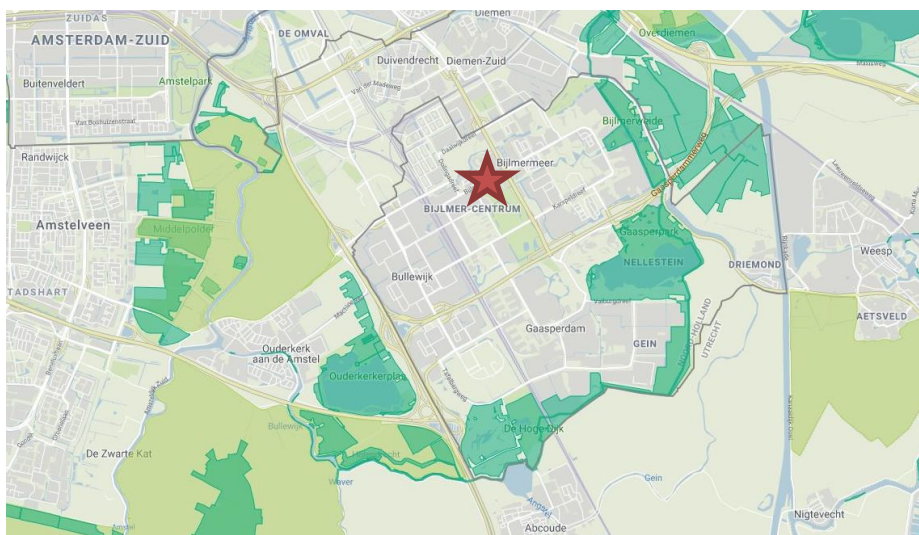

Begrenzing onderzoeksgebied

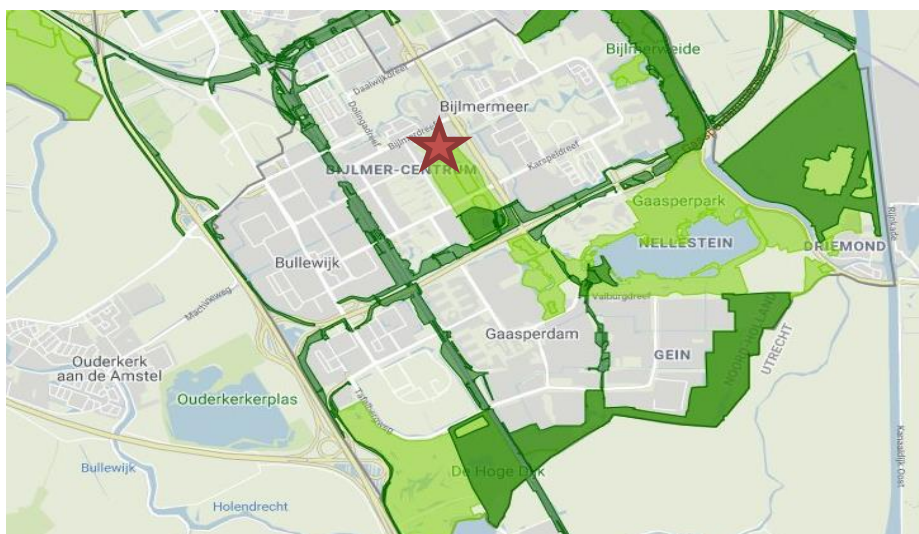
2.2 Relatie met beschermde gebieden

Natura2000 gebieden

Natuurnetwerk Nederland

Amsterdamse groenstructuur. Donkergroen ecologische structuur, helder groen hoofdgroenstructuur

De dichtstbijzijnde Natura2000 gebieden zijn het Botshol en de Vechtplassen. Op 7, respectievelijk 10 km afstand.

Langs de gehele buitenrand van Amsterdam Zuidoost liggen gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (de voormalige ecologische hoofdstructuur). Het betreft, onder andere, de Ouderkerkerplas, de Hogedijk, de Gaasperplas en de Bijlmerweide. Tussen deze gebieden in liggen aan de zuidwestelijke zijde nog enkele gebieden die deel uitmaken van de NNN maar zijn aangewezen voor weidevogels (deze zijn met geelgroen aangegeven). De dichtstbijzijnde gebieden liggen op circa 1200 meter afstand.

De Amsterdamse ecologische structuur ligt dicht bij het projectgebied. Het betreft de taluds van de snelwegen A2 en A9 en het aangrenzende (zuidelijke) deel van het Nelson Mandelapark. Tevens vallen de taluds van de spoordijk Amsterdam – Utrecht en aangrenzende groenstroken binnen de Amsterdamse structuur.

Een klein deel van het projectgebied, de strook tussen het Gulden Kruispad en de waterpartij ten zuiden ervan, valt binnen de Amsterdamse hoofdgroenstructuur. Deze structuur omvat de minimaal benodigde hoeveelheid groen die Amsterdam wil borgen, bestaande uit gebieden die waardevol zijn voor de stad en de metropool. Zij vervullen een onmisbare functie voor groene recreatie, verbetering leefklimaat, waterhuishouding, hittedemping, verbetering luchtkwaliteit, biodiversiteit en voedselproductie.

In de Hoofdgroenstructuur zijn die gebieden opgenomen waar de functies groen en groene recreatie voorop staan. Woningbouw, werkgerelateerde functies, wegeaanleg of het vestigen van voorzieningen die verkeer aantrekken of die ten koste gaan van groen zijn niet in overeenstemming met de doelstellingen van de structuurvisie.

De geplande ingreep heeft geen nadelige effecten op de natuurwaarde in de Natura2000 gebieden of het Natuurnetwerk Nederland. Wel heeft het nadelige effecten op een onderdeel van de hoofdgroenstructuur. Ingrepen in de Hoofdgroenstructuur worden door de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) op inpasbaarheid beoordeeld. Dit zal voor deze locatie noodzakelijk zijn.

2.3 Gebiedsbeschrijving

Het onderzoeksgebied bestaat uit de noordwestelijke punt van het Nelson Mandelapark. Het gebied bestaat voor het grootste deel uit intensief beheerde gazons. Daartussendoor lopen meerdere verharde fietspaden en wegen. Tevens liggen er parkeerplaatsen en voetpaden.

In het gebied liggen twee gebouwen. Een kleiner aan het Gulden Kruispad en een veel grotere, het Bijlmer Sportcentrum, tegenover het politiebureau.

Langs de noord – zuid lopende watergang staat een strook bosplantsoen met heesters, kleine en grotere bomen. Hier is enige ondergroei aanwezig. Meerdere bomen zijn dicht begroeid met klimop.

In het gazon tussen de strook bosplantsoen en het sportcentrum staan twee rijen grote platanen. Het lijkt erop dat deze bomen hier tijdelijk geplant zijn voor ze naar hun eigenlijke locatie (terug?)geplant worden.

Strook bosplantsoen

Dubbele rij grote platanen

Links de platanen en rechts de strook bosplantsoen

Oeverzone waterpartij tussen het bosplantsoen en de Bijlmerdreef

Door de droogte van deze zomer is op veel locaties het gras afgestorven en heeft onkruid de overhand gekregen

Lokaal is zelfs vrijwel alle begroeiing verdwenen

Het sportcentrum

Dichte begroeiing rond het sportcentrum

De zuidrand van het terrein

Blokhaag in een verder verharde omgeving

Centraal, intensief gemaaid gazon

3 WAARNEMINGEN FLORA EN FAUNA

3.1 Literatuurstudie

In de Ecologische atlas van de gemeente Amsterdam (<http://maps.amsterdam.nl/florafauna/>) staat voor het kilometerblok waarin het gebied ligt, één soort aangegeven; dat betreft de huismus.

Huismussen broeden in het winkelcentrum aan de overzijde van de Flierbosdreef op enkele honderden meters uit het projectgebied. In het projectgebied broeden geen mussen en het gebied maakt ook geen deel uit van het leefgebied van deze soort.

Op 1 november zijn gegevens opgevraagd uit de Nationale Databank flora en Fauna. Uit de directe omgeving (minder dan 1 km afstand) zijn de volgende beschermde soorten bekend:

Amfibieën:

Bruine kikker, meerkikker, gewone pad, rugstreeppad, kleine watersalamander en alpenwatersalamander.

Binnen of nabij het onderzoeksgebied liggen geen voortplantingswateren voor amfibieën. Er zijn hier dan ook geen waarnemingen van deze soorten bekend. Dit geldt ook voor de rugstreeppad; deze is bekend van de Hoge Dijk en aangrenzende poldergebieden. De waterpartijen langs de buitenrand zijn bezet met vis (geen beschermde soorten) waardoor ze niet meer geschikt zijn als voortplantingswateren voor de meeste amfibieën. De vissen prederen namelijk de eitjes en larven. Alleen gewone pad (deze is giftig) wordt nauwelijks gepredeerd. Overigens komt alpenwatersalamander niet van nature voor in deze regio; deze moet geïntroduceerd zijn.

Reptielen

Ringslang.

Deze soort is bekend uit het Nelson Mandelapark en zou voor kunnen komen in de oeverzones aan de oostelijke en zuidelijke rand van het projectgebied.

Planten:

Karthuizer anjer, kranskarwij

Deze soorten komen hier niet van nature voor en staan in de heemtuin aan de buitenrand van het stadsdeel bij de Hoge Dijk. Ze staan niet in het projectgebied.

Libellen

Gevlekte witsnuitlibel

Deze soort heeft een populatie in het natuurgebied De Hoge Dijk ten zuiden van het park. Ze is niet bekend van het projectgebied.

Vogels:

Boomvalk, slechtvalk, buizerd, sperwer, wespandief, havik, ooievaar, kerkuil, ransuil, oehoe, steenuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, roek, huismus.

In de bomen in de tuinen van het projectgebied zijn geen van deze soorten te verwachten. In de huizen zelf kunnen soorten als huismus en gierzwaluw voorkomen. De eerste soort is ook daadwerkelijk waargenomen gedurende het veldwerk. Voor gierzwaluw was dit niet mogelijk omdat deze ten tijde van het veldwerk Nederland al lang verlaten heeft.

Zoogdieren:

Bunzing, wezel, hermelijn, ree, eekhoorn, woelrat, rosse woelmuis, aardmuis, veldmuis, bosmuis, dwergmuis, egel, huisspitsmuis, konijn, haas, vos, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en rosse vleermuis.

Het overgrote deel van het gebied is ongeschikt voor de meeste hier vermelde landgebonden zoogdieren. Deze hebben niets te zoeken in deze intensief beheerde gazons. Wel zouden enkele soorten voor kunnen komen in de strook bosplantsoen langs het water. Het gaat om soorten als dwergmuis, aardmuis, huisspitsmuis en egel.

De waarnemingen van kleine marterachtigen zijn geconcentreerd in de meer natuurlijke zuidrand van het park en ook nu weer nabij het natuurgebied de Hoge Dijk. Ze zijn niet bekend uit het projectgebied en worden hier ook niet verwacht door het nagenoeg ontbreken van voedsel en schuilplaatsen. Hooguit komen ze hier incidenteel voor.

In de bomen zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Deze zouden wel aanwezig kunnen zijn in de twee gebouwen in het projectgebied. Beide zijn op een klein aantal locaties toegankelijk voor vleermuizen. Vliegroutes zijn hier niet te verwachten door het ontbreken van lijnvormige structuren. Wel zouden er dieren kunnen foerageren boven de waterpartijen en langs de strook bosplantsoen.

3.2 Huidige waarnemingen

Tijdens het veldwerk op 1 november 2018 werden nauwelijks (sporen van) beschermde soorten waargenomen.

We troffen enkele molshopen aan. Verder werden er geen sporen van zoogdieren waargenomen.

Mogelijke broedvogels die ter plekke werden waargenomen zijn waterhoen, merel en kauw. Op basis van de aanwezige biotopen verwachten we hier weinig andere broedende vogels. In de bosstrook zouden soorten als winterkoning, heggenmus, vink en putter kunnen broeden. Op het dak van het sportcentrum zouden scholeksters en meeuwen tot broeden kunnen komen (al hebben we deze soorten hier nooit waargenomen bij incidentele bezoeken aan het gebied).

In de sloten komt vis voor (geen beschermde soorten) waardoor de aanwezigheid van amfibieën nagenoeg uitgesloten is. Alleen gewone pad (die giftige larven heeft) kan in wateren met vis leven.

Beschermde reptielen, vissen, libellen, vlinders en andere diersoorten zijn hier op basis van de aanwezige biotopen en de ligging in westelijk Nederland niet te verwachten.

Tevens zijn hier geen beschermde planten te verwachten.

4 CONSEQUENTIES WAARNEMINGEN

Geen van de hier te verwachten vogelsoorten heeft een jaarrond beschermd nest. Dit houdt in dat als er buiten het broedseizoen wordt gewerkt, er voor wat betreft de broedvogels geen problemen zijn. De veilige periode daarbij valt in half augustus tot half maart.

In de tussenliggende periode, het broedseizoen, zou in grote delen van het gebied gewerkt kunnen worden mits een schouw vooraf aantoont dat er geen vogels broeden. Dit is voor de gazons eenvoudig uit te voeren. Voor de bosstrook, sloot en de oevers daarvan, adviseren we dit niet te doen en hier niet te werken gedurende het broedseizoen. Schouwen in dit soort begroeiing is nagenoeg onmogelijk.

De hier eventueel te verwachten amfibieën en landgebonden zoogdieren staan alle op de provinciale verordening met soorten waarvoor, als het werk onder ruimtelijke inrichting valt, een vrijstelling geldt. Dit werk valt onder die omschrijving. Er is voor die soorten dus geen ontheffing noodzakelijk.

Als de bebouwing en de waterpartijen in het gebied intact blijven, zijn er geen nadelige gevolgen voor vleermuizen te verwachten. Het gebied herbergt geen andere verblijfplaatsen en is nauwelijks van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Daarvoor ontbreken geschikte foerageergebieden. Alleen boven de waterpartijen zouden vleermuizen kunnen foerageren. Als de bebouwing wordt gesloopt of verbouwd en/of als de waterpartijen zouden verdwijnen is nader onderzoek naar de aanwezigheid en het terreingebruik van vleermuizen noodzakelijk. Dit zou dan in de periode mei tot en met september uitgevoerd moeten worden.

Ringslang zou voor kunnen komen in de oeverzone van de waterpartijen. Als deze intact blijven, zijn geen extra maatregelen noodzakelijk. Als deze verdwijnen of om een andere reden ongeschikt zouden worden (bijvoorbeeld door het plaatsen van een hoge beschoeiing) is nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort noodzakelijk. Dit kan in voorjaar/zomer van 2019 worden uitgevoerd; eerder zijn deze dieren niet actief.

Daarnaast geldt hier de zorgplicht. Dit houdt in dat er zodanig gewerkt moet worden, dat er zo min mogelijk schade aan flora en fauna ontstaat. Dat geldt dus ook voor de niet beschermde soorten! Hieraan kan invulling worden gegeven door, bijvoorbeeld, niet richting de watergangen of de rijbaan maar richting de groenstroken te werken. Dieren hebben dan de gelegenheid te ontkomen.